

Kvamskoghytten

DE SISTE KRIGSÅRENE begynte de mest aktive guttene i Høidekameratenes Idrettsforening å tumle med planer om å bygge hytte. De samlet inn penger og tok en del turer, blant annet til Kvamskogen, som den gang seilte opp som et av de best besøkte vinterutfartssteder i Hordaland, og som var et fint område for trening og ferie året rundt.

Lørdag 26. oktober 1946 reiste så JOHAN og SIGMUND ØVRE-
TVEIT med ASBJØRN MELLING som sjåfør i bil lånt av familien Myrmel. Det skulle avholdes skyldskifte. Hyttetomt på ett mål ble kjøpt av BERTIL GUTTORMSEN SKEIE for ett tusen kroner. «Høidestua» ble det nye stykket kalt og dette navnet fikk også senere hytten. Klubben fikk kontraktfestet veirett mot en årlig avgift på kr 25, - og vannrett i elven. Skjøtet er dagbokført 3. februar 1947.

Hytten ligger øverst i Furudalen, femti meter fra Mødalsveien, som en av de siste før en kommer til Mødalssetrene, populært kalt Negerlandsbyen.

Da tomten først var anskaffet, tok det ikke lang tid før Høidekameratene var i gang med byggingen.

Gjennom en av sine kontakter fikk laget i juni 1946 kjøpt en mannskapsbrakke på 11 x 8,2 m² fra Direktoratet for Fiendtlig eiendom. Pris kr 600. Brakken lå øverst i Øyjorden, øst for Øijordsleiren og var bygget av tyskerne i forbindelse med Hellen batteri. Høidekameratene fikk låne syv tyske krigsfanger som lå i leir på Melkeplassen til å nummerere alle materialene og rive brakken. Styreseren av denne leiren var medlem av klubben.

SIGMUND ØVRETVEIT, som den gang avtjente verneplikten, fikk en ukes permisjon for å ha overoppsyn med fangene. De måtte nemlig være under militær vakt. Etter en uke var rivingen ferdig og alle materialene ble kjørt opp til «møkkagjerdet» ved BØDTKERS hestestaller på Meyermarken. Det meste av transporten, både ved lagringen og senere til Kvamskogen, tok et Viking-medlem seg av. Han hadde overtatt en nedslitt lastebil etter tyskerne. Bilen var så elendig at eieren måtte ha et fat spillolje på

Påsken 1946. Materialene er på vei.

Idrettslaget Vareggs arkiv

DIREKTORATET
FOR FIENDTLIG EIENDOM.
Telegramadresse: GURATOR.

K O N T R A K T.

Mellom IDRETTSFORENINGEN HØYDEKAMMERATENE, v/ herr Madsen.

som kjøper og DIREKTORATET FOR FIENDTLIG EIENDOM ved fylkesforsyningsnemnda som selger, er dags dato opprettet denne kontrakt angående salg av ovennevnte byggverk, oppført av de tyske myndigheter. Salget skjer til nedrivning.

Byggverket blir karakterisert som:

1. mannskapsbrakke 11. x 8,2. m. .... kr. 600,-

og er beliggende:

Øst for Øijordleiren.

Kjøperen overtar hva der i byggverket er montert av naglefast innbo og iver. Dette er inkludert i kjøpesummen.

Kjøperen forplikter seg til omgående å rive og flytte byggverket fra den grunn det nå står. Kjøperen skal fjerne alle materialer med til støpt grunnmur. Eventuell vannledning besørges lovlig proppet.

Kjøpet har funnet sted etter besiktigelse og brakken selges i den stand den nå står, idet selgeren ikke har noe ansvar for skjulte feil. Fra kontraktens underskrift står brakken for kjøperens regning og risiko.

For overtaking av brakken etter denne kontrakt betaler kjøperen til selgeren: Kr. 600,- + takstgebyr kr. 20,- tilsammen kronersekshundreogtyve

Jfr. takstforretning av 19/12-45.

Kjøperen overtar byggverket når kjøpesummen erlagges.

Om kjøperen ønsker grunneierens tillatelse til å la brakken bli stående er det selgeren avedkommende.

Kjøperen skal selv melde byggverket til de kommunale myndigheter som bygningråd, brannvesen o.lkn.

På vegne av Direktoratet for fiendtlig eiendom skal brakteutvalget

Bergen..... fylke underskrive denne kontrakt og inkassere kjøpesummen.

Kontrakten er utstedt i tre liklydende eksemplarer, av hvilke kjøper fylkesforsyningsnemnda og Direktoratet for fiendtlig eiendom beholder hver sitt.

Bergen, den 24. juni 1946:.....

Som kjøper:
Høidekameratene J. F.
Kjøper

Som selger:
for Forsyningsnemnda i Bergen
Materialkontoret
Selger

Idrettsforeningen Høidekameratene kjøpte 24. juni 1946 en tysk mannskapsbrakke for nedrivning. Kvamskoghyttens arbeid var startet.

Påske 1946, taket legges, målet øynes.

Idrettslaget Vareggs arkiv

lasteplanet for å være sikker på å klare turen fram og tilbake til Kvamskogen.

Heldigvis kom vinteren sent dette året slik at karene fikk tett hus før snøen la seg. Hytten ble reist på elleve pæler som var gravet opptil to meter ned i grunnen. Oppvarmingen ble ordnet ved hjelp av en elementpipe, og inventaret kom herfra og derfra. I denne tiden gjaldt det å ha kontakter, og Høideguttene hadde tydeligvis ingen mangel på det. Gjennom forbindelser skaffet de seg for eksempel en del tyske feltsenger fra en leir på Årstadvollen, og et stort mahogny spisebord med slingrekanter og en del kjøkkenutstyr fra en nordlandsbåt som lå til ombygging ved Mjellem & Karlsen på Møhlenpris.

Noen få Høidegutter var arbeidsledige. De fikk bo i selet til grunneier Skeie og arbeidet på hytten hele uken. Det var ikke lett å få tak i mat, så et medlem måtte kjøre opp fra byen midt i uken med matforsyning. I helgen kom det forsterkninger både i form av arbeidskraft og av ny mat.

En av de siste helgene var det så mye folk at det ikke var plass i selet. Noen måtte da ligge i rester av høy i en liten utløe uten vegger. Om natten ble det kaldt og det snødde, så tidlig neste morgen måtte det fotmassasje til på enkelte av guttene som var så langbeinte at fotbladene hadde stukket utenfor om natten og var blitt alvorlig kalde.

Hytten var opprinnelig inndelt i en stor sal, to soverom, et jenterom og et gutterom, og i kjøkken. I tillegg ble det bygget uthus med WC. Påske 1947 huset Høidestua mer enn førti medlemmer, som overnattet hele uken og laget mat på to

primuser. Etter at Pallas og Høidekameratene sammen hadde dannet Varegg, ble Høidestua omtalt som Varegghytten.

Hytten på Kvamskogen skulle bli klubbens dyreste og mest ressurskrevende eiendom i årene som kom.

Sommeren 1947 ble det satt i gang en innsamling for å gjøre den ferdig. De 1639 kronene som kom inn ble sammen med ni hundre kroner fra hovedlaget brukt til å skifte de enkle vinduene ut med doble koblede. Dessuten ble hytten malt, og det ble lagt mye arbeid ned i den denne høsten og forvinteren.

Vi har før skrevet at en måtte ha gode kontakter for å få gjort noe i årene like etter krigen. Det å frakte hyttematerialer og folk bød for eksempel mange problemer. Først måtte en låne seg en lastebil med sjåfør. Deretter måtte Statens bilsakkyndige søkes om kjøretillatelse for transport av materialer og mannskap til alle dagnadene. Senere også om tillatelse til kjøring av langrennsløpere til treningsleir, f.eks. Som om ikke det var nok, måtte det også søkes til Statens bensinkontor om tildeling av bensin. Bensin var nemlig rasjonert og ingen av medlemmene hadde muligheter for å avse noe av sine kvoter. Så Vareggstyret søkte i øst og vest om alt, fra bygningsmaterialer til bensin og kjøretillatelse.

Selv om de ballet seg godt inn, var det mange forfrosne blant dagnadskarene når de kom fram til hytten om kvelden etter at de hadde sittet sammenkrøllet på lasteplanet og skumpet den lange veien til Kvamskogen mellom byggematerialer og annet pø. Hjemturen ble ikke bedre. Da måtte de kripe sammen i flokk bak førerhuset for å holde varmen. Det meste av transporten gikk jo sent om høsten og tidlig om våren, og varmen var sjelden sjenerende!

I romjulen i 1947 holdt skigruppen sin første treningsleir. I 1948 var kjøkkenet ferdig, hytten malt utvendig og delvis innvendig, men sengeplasser var det smått med. Det hadde allerede dagnadsgjengen fått føle, og klaget over. Hyttestyret søkte hovedstyret om et tilskudd på ett tusen kroner. De fikk halvparten, men i alt bevilget hovedstyret dette året ca tre tusen kroner til hytten, slett ikke småpenger målt i datidens pengeverdi. Kr 255 fra et St Hans-arrangement kom også vel med, og dermed ble det bestilt atten doble senger hos en snekkermester på Stølen. I tillegg ble det bestilt benker til stuen. På gulvet ble det lagt nye vanlige gulvbord. I det hele tatt, her ble det skikk på sakene.

I 1949 hadde hytten tre hundre overnattinger og trettito personer feiret påsken. De skulle dra fra Planen onsdagen med hjemreise annen påskedag. Mange av dem hadde aldri vært med på

1946. Hytten er ferdig til innflytting.

Idrettslaget Vareggs arkiv

en felles påsketur før og var fulle av forventning trass i øsregn i Bergen. Skyssen var en time forsinket og besto av lastebiler med rørstativ og presenning på lasteplanet. Folk måtte stue seg sammen andføttes mellom ryggsekker og ski. Eksosen drev inn på lasteplanet. Enkelte ble dårlige og det måtte mange stopp til så ekspedisjonen tok ca tre timer.

Og vel fremme på Kvamskogen sto den slitsomme etappen fra bilveien og opp til hytten igjen. All provianten måtte jo bæres. Av bestillingslisten går det fram at de hadde med seg: 16 kg saltet fisk, 200 pølser, 25 bokser seikaker, sauseblanding, 70 kg poteter, 100 liter melk, 2 kg salt, 20 bokser plommer, 35 langebrød, 25 wittenbergere, 10 grovbrød, 4 glass sennep, 1 boks buljong, 5 bokser kaffebløte og 5 pakker fyrstikker. Smør, pålegg, kaffe og annen drikke måtte den enkelte holde seg med selv.

Om sommeren fikk Varegg besøk av Roskilde Boldklub fra Danmark, som kom med sitt senior fotballlag og dame håndballag. Noen av gjestene dro med vertskapet til en overnatting i hytten på Kvamskogen.

I Arbeidsutvalgets beretning fra 1949 står det at hytten ikke er tilfredsstillende og at klubbens økonomi er så god at man overfører kr 4000 til hytten, men at hyttestyret selv må skaffe dugnadsfolk. Det ble også satt i gang en kronerulling til inntekt for utbedring av Kvamskoghytten.

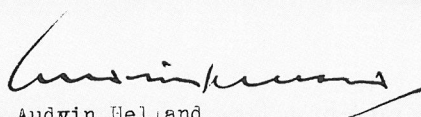
Idrettslaget Varegg
Badstuen Mulen
H e r .

F.n.j.nr. 1325/5å Deres søknad 10. ds.

Brønseletvalget gjorde i møte i dag vedtak om å
anvise Dem 20 hl. koks til bruk i Deres hytter.

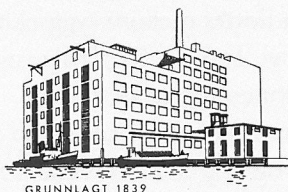
Anvisning kan hentes på hovedrasjoneringskontoret,
Vågsalm. 3.

Forsyningsnemnda i Bergen
· Brønseletvalget
19. oktober 1951.

Audvin Helland
sekr.

^{1/2} P.G. **RIEBER** & SØN

Telefonsentral: 15000
Telegramadresse: Riebersøn
Postgirokont: 692 62
Bankgirokont: 7906/84
Postadresse: Box 522

Idrettslaget Varegg,
Her.

BERGEN, Norw
Nostogaten 58

Vi bekrefter herved at vi har mottatt
en anvisning på 30 sk. sement hvorav 20 sk.
er levert tidligere.
De 10 sk. kan afhentes senere.

Ærbødigst

Als F. G. Riebersøn & SØN
M. Hoffmann

Hyttestyret kjøpte både koks og sement.

Idrettslaget Vareggs arkiv

MODERNISERING OG UTVIDELSER

ÅRENE FREMMER ble den bygget ut og modernisert mer eller mindre fortløpende. I 1951 ble det gravet ut for kjeller og murt opp skikkelig grunnmur. Samtidig ble hytten jekket opp 50 cm for at den skulle komme friere fra terrenget, spesielt med tanke på snøen om vinteren. Kjøkkenet ble flyttet, loftet ble bygget ut og innredet til soverom. I kjelleren er det peisestue, badstu og dusjrom med varmekabler i gulvet. Det er lagt inn vann og elektrisitet, bygget bislag, montert dusjer med varmekabler i gulvet, lagt nytt gulv. Kjøkkenet er nytt, kort sagt: man har ordnet og regjert etter hvert som kravene har steget og behovene meldt seg. Som den står i dag er hytten meget verdifull, ikke bare som samlingspunkt for medlemmene, men også målt i kroner og øre.

De siste kravene er det Kvam kommune som har stilt. I begynnelsen av nittiårene kom det melding om at alle hytteeiere er forpliktet til å knytte seg til offentlig vann- og kloakknett. Varegg, som har glimrende vanntilførsel selv, slipper vannavgiften, men kloakktilknytning er det ikke mulig å komme utenom.

Men også Kvamskoghytten har fått merke at folk har fått bedre råd, mindre tid og andre preferanser. I begynnelsen av åttiårene var medlemmene lite interessert i å bruke den. Utgifter og inntekter sto på ingen måte i forhold til hverandre, og det ble seriøst vurdert å leie den ut på åremål til bedrifter. Fotballgruppen, som hadde problemer med å holde seg i annen divisjon, kunne tenke seg salg slik at klubbens økonomi kunne tillate kjøp av spillere til A-laget. Forslaget ble imidlertid nedstemt, bare tanken i seg selv var skremmende for de fleste. Konklusjonen ble i stedet at hyttestyret og arbeidsutvalget skulle utarbeide tiltak som kunne øke medlemmenes interesse for hytten.

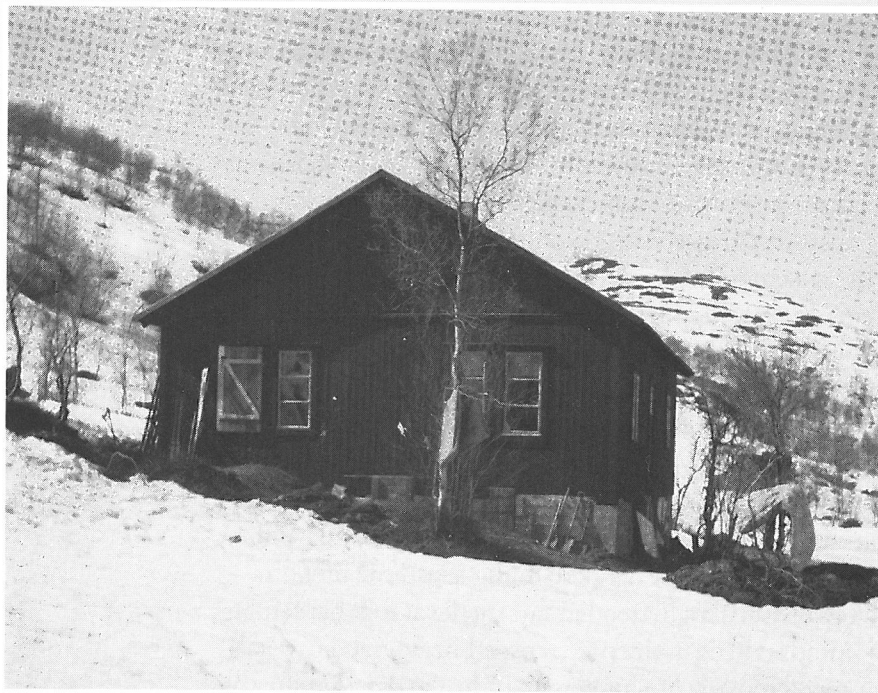
Etter alle oppussingene og utbedringene har da også både medlemmenes og andres interesse økt. I kortere og lengre perioder har forskjellige skoler og institusjoner leiet den. Sjøkrigsskolen har brukt den i forbindelse med vinterøvelser for elevene og skiferier. I de senere årene har Sandvikens Ungdomskorps og Adventistenes speidergruppe vært de mest aktive.

Men til påske stiller Vareggmedlemmene med familier i kø. Tegningslister legges ut og på få unntak nær har de vært overtegnet hvert år. All mat kjøpes da inn felles og fraktes opp Palmelørdag. De første årene ble provianten båret og senere delvis dradd på skikjelke, men fra syttiårene er den blitt kjørt opp med beltobil. Det arrangeres renn for både store og små. De sistnevnte får premier uansett plassering.

1946. Fra venstre SVERRE «PRIKKEN» NILSEN, SIGMUND og JOHAN ØVREIVEIT.

Idrettslaget Vareggs arkiv

Idrettslaget Vareggs arkiv

MISLYKKET NATTFRIING

TO VAREGGUTTER var blitt interessert i noen jenter som påskeferierte i en annen hytte. Ut på kvelden en dag ville guttene på nattfriing. Et medlem av skigruppen og flittig bruker av hytten meldte seg beredvillig som veiviser.

De satte utfor i kveldsmørket med kjentmannen først. Et stykke nede i dalen ved noen hytter forsvant han plutselig i den tynne luft. De to guttene til å rope og lete. Med ett hørte de rop om hjelp, og gikk etter lyden. I et dypt hull som noen hytteeiere hadde gravet i snøen med tanke på boss og annet som måtte tømmes fra uthuset, fant de veiviseren. De to guttene gapskrattet, men klarte da å få ham da opp igjen med knekkete ski og innhyllet i en ny og sterk odør.

De måtte selvsagt gjøre vendereis og gå tilbake til Varegghytten der klærne ble flekket av utendørs og hele gutten skrubbet ren i kjelleren.

Det ble ingen beilertur for de to andre. Men veiviseren var samtaleemnet resten av påsken.

Av gruppene i laget er det selvsagt skigruppen som har vært mest aktiv. Den har hatt treningssamlinger i romhelgene, utallige helgesamlinger om vinteren, har avviklet klubbmesterskap og arrangert skistevner. Som en god nummer to kommer juniorgruppen, som både sommer og vinter har holdt pølsefester om lørdagen koblet med forskjellige utendørs konkurranser.

ILDSJELENE

ENKELTE MEDLEMMER HAR PEKT SEG SPESIELT UT i forbindelse med Kvamskoghytten. HÅKON HAMMERSLAND står i en særstilling blant dem. I 26 år var den tidlige Pallasgutten hyttesjef og nedla et stort frivillig arbeid. Han døde i 1981 og tapet var følbart også for Varegg. I mange år ledet han skigruppens romjulsamlinger for juniorer. Enkelte ganger var gutter både fra Ulfnesøy og Lønningdals guttehem med. Ved disse samlingene var han kombinert leirsjef, instruktør og kjøkkensjef.

LEIF ANDAL var en av HAMMERSLANDS gode medhjelpere. I 23 år jobbet de to sammen om og med hytten. ANDAL var også i 40-årene aktivt med ved ungdomsaktiviteter på Rothaugen skole og han satt til sammen i 27 år i forskjellige styreverv i Varegg.

JAN KÅRE HOVLAND, selv en dyktig og allsidig håndverker, brukte sammen med sine kone Inger mye av fritiden til beste for hytten. Også Badstu-utvalget hadde glede av ham i en årrekke.

KJELL FURNES med sine 15 år i hyttestyret, derav elleve som formann, har også lagt ned mye tid i hytten. Han har i tillegg 11 år i fotballstyret og to år i arbeidsutvalget, med andre ord i alt 28 år i Vareggadministrasjonen.

Andre som bør nevnes i forbindelse med hyttestyret er ATLE ELIASSEN med 19 år på baken, JAN JØRGENSEN med 16, JOHN OVE SVENDSEN med 15 og THOMAS TOTLAND SEN. med 16 år. Han har i tillegg vært transportør av ved og materialer til hytten helt fra 50-årene til ut i 80-årene.

SVENDSEN og TOTLAND har også vært behjelpelig med å fremskaffe transportutstyr ved de fleste av Vareggs flytteoppdrag.

HYTTESTYRETS FORMENN FRA 1947 TIL 1994

<i>Navn</i>	<i>årstall</i>	<i>Navn</i>	<i>årstall</i>
ØVRETVEIT SIGMUND	1947-48	ESPEDAL EINAR	1959
LANDSVIK OLAF	1949-50	GRØNHAUG JAN	1980-81
SVENDSEN KRISTIAN	1951-52	TOTLAND THOMAS JR.	1982-83-84
HAMMERSLAND HÅKON	1953-58 og 1960-79	FURNES KJELL	1985-94-